

REISEGARANTIFONDET

ÅRSBERETNING FOR 2023

1. FONDETS BAKGRUNN

Reisegarantiordningen er hjemlet i lov om pakkereiser og reisegaranti (pakkereiseloven) av 15. juni 2018 nr. 32 (jf. direktiv (EU) 2015/2302). Reisegarantifondet er organisert som en privat stiftelse med det formål å administrere reisegarantiordningen. For ytterligere informasjon om Reisegarantifondet, lov og forskrift vises til hjemmesiden www.rgf.no.

2. STYRET

Styret har i 2023 bestått av:

Representant for myndighetene, oppnevnt av Barne- og familiedepartementet	Kristoffer Aasebø	(styreleder)
Representant for forbrukerne, oppnevnt av	Ida Småge Breidablikk	(styremedlem)
Representant for arrangørene, oppnevnt av	Arne Häusler	(styremedlem)

3. FORRETNINGSFØRER / REGNSKAPSFØRER

Advokatfirmaet Nova DA v/Aki Johannes Viitala (Oslo) er forretningsfører og Adma AS, autorisert regnskapsførerselskap (Sandefjord), er regnskapsfører.

4. REISEGARANTIFONDETS HOVEDOPPGAVER

Reisegarantifondets hovedoppgaver er:

- å kontrollere at det ikke forekommer markedsføring av garantipliktige reiser uten at garanti er stilt
- å kontrollere at de stilte garantier er tilstrekkelig for virksomheten som drives
- å motta, vurdere og anwise krav om utbetalinger i forbindelse med betalingsinnstillinger eller konkurs hos arrangører som har stilt den pliktige garantien
- å foreta nødvendige disposisjoner for å ivareta de reisendes interesser dersom reisen ikke er avsluttet ved betalingsinnstilling eller konkurs hos en garantipliktig arrangør.

5. VIRKSOMHETEN I 2023

Det har vært avholdt to styremøter, ett møte med departement, samt fortløpende saker er behandlet i epostmøter.

I tillegg har det vært løpende kontakt mellom forretningsfører og styrets medlemmer, samt andre sentrale bransjeaktører. Nytt av året har vært intensivt arbeid mot EU-direktivet, med møter i Athen og Alicante. RGF har også fått etablert et nytt rapporteringssystem og database.

Endelig har det blitt engasjert en ytterligere jurist, slik at RF i dag består av 3 jurister/advokatfullmektiger/advokater og en saksbehandler. Dette har ført til en mangedobling av tilsynssaker.

Styret har behandlet 38 saker. De viktigste har vært:

- Behandling av søknader om redusert garanti
- Klager på vedtak om garantiplikt
- Vurdering av spørsmål vedrørende garantidekning, og hvilke konkursskrav som kan dekkes av garantien ved konkurser
- Behandling av konkursskrav
- Arbeid med EGFATT og ECTAA om nye EU-direktiv vedr. nasjonal og internasjonal pakkereiselovgivning.
- Ny database og rapportering
- Oppfølging av fondets drift i forhold til budsjett og forholdene ellers
- Oppdatering om forhold i bransjen og annet som har eller kan få betydning for fondets tapseksponering
- Håndtering av det største tapet RGF har opplevd grunnet uriktige opplysninger fra arrangør
- Tilsyn

Styret har vært holdt løpende orientert og deltatt aktivt i enkelte saker utenom ordinær styrebehandling.

Det har vært et utstrakt samarbeid med reisegarantiordningene i de nordiske og europeiske landene i forbindelse med det nye EU-direktivet.

6. MARKEDSFØRING AV PAKKEREISER PÅ INTERNETT OG OPPLYSNINGER TIL FONDET

Markedsføring via internett gjør det enkelt å handle over landegrensene. Alle næringsdrivende som tilbyr pakkereiser og sammensatte reiser innenfor EØS-området er pålagt å stille reisegaranti i det landet man er registrert. Ifølge pakkereiseloven er all markedsføring rettet mot det norske markedet uansett garantipliktig i Norge, med mindre det blir godtgjort at betryggende garanti er stilt i et annet EØS-land.

De siste årene har arrangører fremlagt dokumentasjon med et bedre og mer korrekt tallgrunnlag, som igjen har gitt mer korrekte garantinivåer for flere.

Det har også i 2023 vært spørsmål om det er mulig å få rabatt for IATA-garanti for transportdelen. Dette var en del av lovgivningen og «rabattordningen» før 2018-loven. Det er per i dag ikke anledning til å gjøre fratrekk i opplyst omsetning eller å få innvilget rabatterte ordning grunnet IATA-garanti.

I tillegg er det ofte spurt om RGF kan legge til grunn en rekke ulike analyser om selskapets økonomiske forhold, herunder ev. insolvensfare. Det minnes her om at fondets mandat er å vurdere reisegarantinivå, samt eksponering i tilfelle insolvens inntreffer. Vi skal med andre ord vurdere hva som skjer når konkurs inntreffer, ikke om den kan inntreffe.

7. KONTROLL AV ULOVLIG MARKEDSFØRING

Ved antatt ulovlig annonsering kontaktes annonsøren med anmodning om å redegjøre for (pakke)reisevirksomheten. Ved lovbrudd kontaktes foretakets ledelse med ev. pålegg, hvor nettsider og salgsplasser for pakkereiser kreves nedlagt. Manglende etterlevelse av pålegg om å stille reisegaranti kan føre til anmeldelse.

Reisegarantifondet kontrollerer ulovlig markedsføring på de fleste sosiale plattformer, abonnerer på flere av landets største aviser og reisemagasiner, deltar på ulike messer og fører

ukentlig tilsyn med markedsføring på internett for på denne måten å fange opp eventuell ulovlig markedsføring. En rekke forhold er avdekket og brakt i orden. Det finnes tilfeller hvor anmeldelse kan bli aktuelt dersom medlemskap ikke etableres.

Reisebransjen har på vanlig måte bidratt aktivt med opplysninger i tilfeller hvor ulovlig markedsføring har forekommet. Fondet har også mottatt henvendelser fra forbrukere med forespørsler om arrangører har stilt lovpålagt reisegaranti, og ser det som en av sine viktigste funksjoner å bringe ulovlig markedsføring til opphør.

Vi samarbeider også med reisegarantiordningene i Sverige, Finland, Island og Danmark, og har kontakt med flere europeiske reisegarantiordninger. I den forbindelse nevnes at forretningsfører er utnevnt som nestleder i EGFATT – European Guarantee Fund's Association for Travel and Tourism.

I siste kvartal av 2023 er arbeidet intensivert, slik at vi til enhver tid har flere titalls tilsynssaker pågående som følge av ansettelse av mer saksbehandlingskapasitet.

8. BRUDD PÅ PAKKEREISELOVENS BESTEMMELSER OM GARANTIPLIKT

Ingen foretak ble anmeldt for brudd på pakkereiselovens bestemmelser om garantiplikt i 2023, men det er ført mange tilsynssaker som har ført til etablering av medlemskap.

9. KONKURSER - TAPSAVSETNINGER

Det har i 2023 vært registrert én konkurs, hvor RGF led det største tapet fondet har opplevd. Tapet ble i underkant ca 7 MKR grunnet uriktige opplysninger fra arrangør. Fondet vurderer erstatningssøksmål.

To konkurser, Kalinka Tours og Route66 Usa Info AS, ble behandlet i 2023, men ikke avsluttet. Disse ble avsluttet i 2024, uten tap for fondet.

10. REDUKSJON AV GARANTI ETTER SØKNAD

Reisegarantifondet har behandlet et stort antall søknader om redusert og økning garanti grunnet pandemiens direkte innvirkning på omsetningsfallet – og etterfølgende omsetningsøkning. Det er i størst grad fattet vedtak om økninger i 2023.

11. NEGATIV EGENKAPITAL HOS ARRANGØRER

Arrangører som har negativ egenkapital utgjør en større risiko for fondet. Fondet vurderer derfor løpende bruk av hjemmelen i pakkereiseforskriften til å kreve økning av garantien i slike tilfeller.

12. MEDLEMSMASSE OG GARANTIVOLUM

Ved inngangen til pandemien i mars 2020 hadde Reisegarantifondet i underkant av 900 medlemmer. Ved utgangen til 2023 hadde fondet 605 registrerte medlemmer, som utgjør en netto nedgang med nærmere 300 medlemmer. Hovedårsaken til nedgang i medlemsmassen skyldes pandemisituasjonen som har medført at etterspørselen etter pakkereiser er blitt drastisk redusert, og som igjen har medført at reisearrangører har avviklet eller har gått konkurs.

En rekke inaktive reiseaktører valgte også å si opp grunnet gebyrøkningen som ble vedtatt av Barne- og familiedepartementet ultimo 2022.

RGF har også vært strengere med å bringe medlemskap til opphør med bakgrunn i manglende betaling eller etterlevelse av vedtak.

Medlemmene stilte i høysesong (pr. 30.06.23) samlet sett ca 4,7 milliarder kroner i individuelle garantier. De fire største arrangørene står for over 70 % av garantivolumet, avhengig av sesong.

13. REGNSKAP

Følgende nøkkeltall gjengis fra regnskapet:	2023	2022	2021
Årsgebyr	6 608 785	3 193 595	3 506 625
Årets overskudd /-underskudd	- 4 376 663	1 038 816	627 721
Fondets egenkapital	15 737 140	20 213 802	19 174 987

14. FORTSATT DRIFT

Fondet vil etter styrets vurdering fortsatt bli påvirket av ringvirkningene av pandemien med hensyn til dyre garantier og svekkede økonomiske forhold. Fondet opplevde ikke tap i forbindelse med pandemien, mens konkursen i 2023 førte til det største tapet i RGF historie. En skal ha 15 MKR i egenkapital, som så vidt er oppfylt i 2023.

Fondet anser det som sannsynlig å få bygd opp igjen en egenkapital på «normalnivå» på ca 20 MKR innen de neste 3-5 år, med mindre det kommer flere større konkurser som fører til tap. Grunnlaget for dette er årsgebyrene som nærmest ble doblet.

Basert på situasjonen slik den har vært historisk sett, og slik den ser ut nå, anser styret at det er forsvarlig å legge forutsetningen om fortsatt drift til grunn for avleggelsen av årsregnskapet, selv om det er en reell fare for at fondet ikke oppfyller egenkapitalskravet på 15 MKR i pakkereiseforskriften ved flere konkurser.

15. FINANSFORVALTNING

Fondets kapital er plassert som innskudd i bank. En vurderer imidlertid reallokering av deler av fondets midler for å oppnå noe bedre avkastning, men samtidig plassere midlene til lav risiko. Fondet har vært i samtale med flere tilbydere.

16. ANNET

Virksomheten forurenses ikke det ytre miljø. Fondet har ingen ansatte.

Oslo, 21. mars 2024

[signeres digitalt av samtlige]

Kristoffer Aasebø

Ida Småge Breidablikk

Arne Häusler